

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU**

Catedra Medicină Militară și Extremală

V. DUMITRAȘ, F. RUSSU

PREGĂTIREA MILITARĂ

(material didactic)

**CHIȘINĂU
2011
0**

UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
NICOLAE TESTEMIȚANU

Catedra Medicină Militară și Extremală

V. DUMITRAȘ, F. RUSSU

PREGĂTIREA MILITARĂ

(material didactic)

CHIȘINĂU
Centrul Editorial-Poligrafic *Medicina*
2011

CZU 355.232(075.8)
D 90

Aprobat de Consiliul Metodic Central al USMF *Nicolae Testemițanu*,
proces-verbal nr. 1 din 5 noiembrie 2010

Autori: *Vasile Dumitraș*, dr. med., conf. univ., colonel medic (r)
Fiodor Russu, asistent universitar, colonel medic (r)

Recenzent: *Vadim Chicu*, șef al secției Medico-militare a Marelui Stat
Major, șef al Serviciului medical al Armatei Naționale, co-
lonel medic

În materialul didactic este reflectată informația ce ține de baza le-
gislativă, structura organizatorică a Armatei Naționale, gradele militare
pentru militarii Forțelor Armate ale Republicii Moldova, precum și de
informația selectivă de tactică generală.

Este adresat studenților și medicilor rezidenți ai USMF „Nicolae
Testemițanu”.

Redactor: *Lidia Căssa*

Machetare computerizată: *Ala Livădar*

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Dumitraș, V.

Pregătirea militară: (material didactic) / V. Dumitraș,
F. Russu; Univ. de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Tes-
temițanu”, catedra Medicină Militară și Extremală. – Ch.: CEP
Medicina, 2011. – 68 p.

60 ex.

ISBN 978-9975-913-33-1

355.232(075.8)

D 90

ISBN 978-9975-913-33-1

© CEP *Medicina*, 2011

© V. Dumitraș, F. Russu, 2011

FORȚELE ARMATE ALE REPUBLICII MOLDOVA

Probleme de studiu

1. Baza legislativă de constituire a Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

2. Destinația și componența Armatei Naționale a RM.

3. Componența, destinația și misiunile genurilor de armă, genurilor de armă specială și trupelor logistice ale AN RM.

I. După destrămarea Uniunii Sovietice, Republica Moldova și-a proclamat independența, devenind Stat suveran cu toate drepturile internaționale, inclusiv cel de a-și constitui propriile Forțe Armate.

Cu acest subiect conducerea de vârf a Republicii Moldova s-a adresat în Consiliul de Securitate a ONU, care, după examinarea acestuia, a permis Republicii Moldova să-și constituie propriile Forțe Armate, indicând cadrul numeric și tipul de armament aprobat.

Noțiunea „Forțele Armate ale Republicii Moldova” include următoarele instituții militare de Stat:

- Armata Națională;
- Trupele de carabinieri – la pace (Departamentul carabinieri), subordonat Ministerului de Interne;
- Trupele de grăniceri – la pace (Serviciul grăniceri), subordonat Guvernului Republicii Moldova.

În condiții de război aceste instituții militare de Stat se comasează formând Forțele Armate ale Republicii Moldova. Comandantul Armatei Naționale devine comandantul Forțelor Armate.

La baza constituirii Forțelor Armate stau următoarele acte legislative:

- Constituția Republicii Moldova;
- Legea Republicii Moldova cu privire la apărare;
- Legea Republicii Moldova cu privire la Forțele Armate;
- Legea Republicii Moldova cu privire la obligațiunile militare și serviciul militar al cetățenilor Republicii Moldova (abrogată prin Legea Republicii Moldova (2002) – cu privire la pregătirea cetățenilor Republicii Moldova pentru apărarea Patriei);
- Doctrina Militară a Republicii Moldova.

CONSTITUȚIA REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 57

Apărarea Patriei

(1) Apărarea Patriei este un drept și o datorie sfântă a fiecărui cetățean.

(2) Serviciul militar este satisfăcut în cadrul forțelor militare, destinate apărării naționale, pazei frontierei și menținerii ordinii publice, în condițiile legii.

Articolul 87

Atribuții în domeniul apărării

(1) Președintele Republicii Moldova este comandantul suprem al Forțelor Armate.

(2) Președintele Republicii Moldova poate declara, cu aprobarea prealabilă a Parlamentului, mobilizarea parțială sau generală.

(3) În caz de agresiune armată îndreptată împotriva țării, Președintele Republicii Moldova ia măsuri pentru respingerea agresiunii, declară stare de război și aduce aceasta neîntârziat la cunoștința Parlamentului. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă conform legii în 24 de ore de la declanșarea agresiunii.

(4) Președintele Republicii Moldova poate lua și alte măsuri pentru asigurarea securității naționale și a ordinii publice, în limitele și condițiile legii

Articolul 108

Forțele Armate

(1) Forțele Armate sunt subordonate exclusiv voinței poporului pentru garantarea suveranității, a independenței și a unității, a integrității teritoriale a țării și a democrației constituționale.

(2) Structura sistemului național de apărare se stabilește prin legea organică.

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

cu privire la apărare

Apărarea Republicii Moldova se atribuie la cele mai importante funcții ale statului, iar în caz de agresiune armată, constituie cauza întregului popor.

Bazele apărării

Apărarea Republicii Moldova constituie totalitatea măsurilor și acțiunilor politice, economice și militare orientate spre asigurarea suveranității, independenței, integrității teritoriale a republicii, spre apărarea intereselor statului și asigurarea unei vieți pașnice poporului.

În baza apărării Republicii Moldova se află pregătirea populației, economiei Republicii, a Forțelor ei Armate pentru apărarea statului.

Organizarea apărării

Organizarea apărării include:

- elaborarea politicii militare, doctrinei militare și dezvoltarea științei militare;
- coordonarea cu alte state a eforturilor în domeniul militar, politic pentru prevenirea agresiunii armate și reducerea gradului unui posibil pericol armat din afară;
- pregătirea, asigurarea structurii și efectivului necesar al Forțelor Armate, menținerea înaltului lor grad de pregătire de luptă și de mobilizare;
- dotarea Forțelor Armate cu armament și tehnică militară, asigurarea lor cu provizii și cu alte resurse tehnico-materiale în volumul necesar;
- pregătirea de mobilizare a economiei, a organelor puterii de stat și ale administrației de stat în vederea trecerii la regimul de lucru pentru timp de război, pregătirea populației și a teritoriului statului pentru posibile acțiuni militare.

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

cu privire la Forțele Armate

Sarcinile Forțelor Armate

Forțele Armate ale Republicii Moldova sunt destinate apărării statului în caz de agresiune armată, asigurării inviolabilității frontierelor și a spațiului aerian al acestuia.

Antrenarea Forțelor Armate în soluționarea unor probleme ce nu țin nemijlocit de asigurarea apărării statului se efectuează exclusiv în temeiul hotărârii Parlamentului, iar în situații extreme, prin decretul Președintelui Republicii Moldova (lichidarea consecințelor calamităților naturale, tehnogene și altor situații excepționale).

Principiile construcției Forțelor Armate

Forțele Armate se construiesc în conformitate cu principiile:

- întreținerii trupelor regulate, ce se completează prin îmbinarea obligațiunii militare și înrolarea benevolă a cetățenilor pe bază de contract;
- pregătirii rezervei de militari instruiți pe baza obligațiunii militare a cetățenilor;
- conducerii unice și centralizate;
- stării permanente de pregătire pentru luptă și mobilizare;
- asigurării protecției sociale și juridice a militarilor de către stat;
- educării efectivului în spiritul dragostei de Patrie, respectării legalității și a idealurilor democratice.

Doctrina Militară a Republicii Moldova

Republica Moldova este un stat suveran, subiect al dreptului internațional și se pronunță pentru coexistența pașnică a tuturor țărilor, indiferent de formațiunea social-politică, bazându-se pe principiile respectării suveranității și independenței, egalității și neamestecului în treburile interne ale altor țări.

Scopul principal al politicii Republicii Moldova este instaurarea și dezvoltarea relațiilor multilaterale cu toate țările, eliberarea popoarelor de războaie, întărirea păcii și securității în Europa și în toată lumea.

Republica Moldova își asumă funcțiile de apărare a muncii pașnice a cetățenilor săi, realizând astfel dreptul fundamental la apărare în corespundere cu Carta ONU.

Activitatea, îndreptată spre asigurarea apărării, se bazează pe doctrina militară a Republicii Moldova, care reprezintă un sistem de principii și concepții acceptate în țară spre preîntâmpinarea unui posibil război, spre organizarea, dotarea, pregătirea și folosirea Forțelor Armate.

Aspectul politico-militar

Doctrina Militară a Republicii Moldova are un caracter strict de apărare. În corespundere cu politica coexistenței pașnice și neamestecului în treburile interne ale altor țări, Republica Moldova nu poate fi membru al unui bloc militar sau politico-militar, al altei organizații, care ar putea fi o sursă a cursei înarmărilor și tensiunii internaționale. Moldova nu va permite folosirea teritoriului său în scopul pregătirii și săvârșirii acțiunilor agresive împotriva altor țări.

Republica Moldova se pronunță pentru crearea unui sistem efectiv de securitate colectivă, pentru reducerea globală a tuturor tipurilor de armament până la nivelul necesității de apărare, pentru lichidarea armelor de distrugere în masă, pentru demilitarizarea spațiului cosmic.

În caz de creare a unei situații de pericol evident, Moldova își rezervează dreptul de a apela la ajutorul organizațiilor internaționale în măsura necesară pentru asigurarea garantată a securității sale.

Parlamentul și Președintele Republicii Moldova personal duc răspundere pentru apărarea țării și iau toate măsurile pentru întărirea capacității de apărare a țării, formarea și perfecționarea Forțelor Armate.

Republica Moldova consideră o sarcină primordială a țării lupta pentru purificarea mediului ambiant și, în legătură cu aceasta, declară admisibile numai acele tehnologii militare, armamente și activități militare, care nu conduc la încălcarea echilibrului ecologic.

Moldova nu produce, nu păstrează și nu va procura arme atomice, bacteriologice sau chimice (ABC), nu va permite amplasarea, transportarea sau păstrarea pe teritoriul său a armelor de distrugere în masă ce aparțin altor state.

Aspectul tehnico-militar

Moldova înfăptuiește construcția militară în conformitate cu necesitatea asigurării suveranității sale, a independenței și integrității teritoriale. Luând în considerare situația geopolitică, politica externă iubitoare de pace, resursele economice și umane, Republica Moldova își formează Forțele Armate, care conțin grupe regulate nenumeroase și rezerviști instruiți militar.

Utilizarea combinată a trupelor de rezerviști va permite într-un timp scurt să mobilizeze și să folosească efectiv resursele umane și economice în caz de agresiune militară și să asigure răspândirea ei.

Pregătirea pentru apărarea armată a Republicii Moldova se efectuează în baza *principiului necesității de apărare*. Capacitatea de apărare a republicii, structura și conținutul Forțelor Armate, dotarea lor și pregătirea pentru luptă sunt determinate de caracterul pericolului militar și intensității pregătirilor pentru acțiuni militare împotriva Moldovei.

Așezarea geostrategică a Moldovei, logica desfășurării acțiunilor militare fac imposibilă și lipsită de sens utilizarea armelor atomice împotriva republicii. Agresiunea împotriva Moldovei poate fi efectuată cu

folosirea armelor clasice și va fi respinsă prin folosirea efectivă a Forțelor Armate ale Republicii și celor economice, trecerea pe picior de război a structurilor puterii de Stat și direcțiilor. Acțiunile menționate vor permite respingerea agresiunii, vor produce pierderi importante inamicului, necontrapuse cu avantajele așteptate de la agresiune.

Acțiunile de bază ale Forțelor Armate ale Moldovei la începutul conflictului militar, agresiunii sunt acțiuni de apărare, în același timp, Forțele Armate trebuie să fie gata de a duce și acțiuni militare de înaintare.

Forțele Armate vor fi aprovizionate cu armament și tehnică militară necesară pentru apărarea activă și efectivă.

În cazul antrenării formațiilor militare ale Moldovei într-o unitate militară cu alte state, îndeosebi cu vecinii, Forțele Armate vor intra în sistemul de securitate colectivă în baza acordului dintre țările-membre ale uniunii și concepției strategice mixte ale asigurării apărării. Forțele Armate ale Moldovei nu pot fi folosite pentru hotărârea conflictelor interioare, conflictelor militare dintre alte țări, dacă ele nu afectează interesele republicii.

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA CU PRIVIRE LA PREGĂTIREA CETĂȚENILOR PENTRU APĂRAREA PATRIEI

Cuprinde următoarele capitole și articole:

Capitolul I. Dispoziții generale:

- Art.1. Obiectul reglementării și sfera de aplicare a legii.
- Art.2. Obligațiunea militară.
- Art.3. Evidența militară.
- Art.4. Serviciul militar.
- Art.5. Alte forme de pregătire pentru apărarea patriei.
- Art.6. Comisiile de recrutare și încorporare în serviciul militar și

cel civil.

- Art.7. Recruții. Militarii. Rezerviștii.
- Art.8. Examenul medical.
- Art.9. Protecția socială și juridică.

Capitolul II. Evidența militară a cetățenilor.

- Art.11. Organizarea evidenței militare.
- Art.12. Evidența militară a recruților.

- Art.13. Evidența militară a rezerviștilor.
- Art.14. Scoaterea și excluderea din evidența militară.

Capitolul III. Serviciul militar.

- Art. 15. Îndeplinirea serviciului militar.
- Art.16. Jurământul militar.
- Art.17. Îndeplinirea obligațiilor serviciului militar.
- Art.18. Durata serviciului militar.
- Art.19. Gradele militare.

(1) În Forțele Armate se stabilesc următoarele grade militare:

a) *pentru efectivul de soldați:*

- soldat;
- caporal;

b) *pentru efectivul de sergenți:*

- sergent inferior;
- sergent;
- sergent major;

c) *pentru efectivul de subofițeri:*

- plutonier;
- plutonier major;
- plutonier adjutant;

d) *pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare:*

- locotenent;
- locotenent major;
- căpitan;

e) *pentru corpul de ofițeri cu grade superioare:*

- maior;
- locotenent-colonel;
- colonel;

f) *pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:*

- general de brigadă;
- general de divizie;
- general de corp de armată.

(2) Gradele militare supreme – "general de corp de armată", "general de divizie" și "general de brigadă" – se conferă prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

(3) Modul de conferire a gradelor militare altele decât cele supreme, de retrogradare și de restabilire în grad a militarilor se stabilește de Legea cu privire la statutul militarilor.

(4) Gradele militare ofițerilor pot fi retrase numai în temeiul hotărârii instanței de judecată rămase definitive.

(5) La gradele militare ale cetățenilor aflați în rezervă se adaugă cuvintele "în rezervă", iar ale celor aflați în retragere – cuvintele "în retragere".

(6) Gradele militare ale ofițerilor care îndeplinesc serviciul militar prin contract sunt echivalente cu gradele de calificare ale funcționarilor publici, după cum urmează:

general de corp de armată	– consilier de stat al Republicii Moldova de clasa I;
general de divizie	– consilier de stat al Republicii Moldova de clasa a II-a;
general de brigadă	– consilier de stat al Republicii Moldova de clasa a III-a;
colonel	– consilier de stat de clasa I;
locotenent-colonel	– consilier de stat de clasa a II-a;
maior	– consilier de stat de clasa a III-a;
căpitan	– consilier de clasa I;
locotenent major	– consilier de clasa a II-a;
locotenent	– consilier de clasa a III-a.

(7) În cazul angajării ofițerilor trecuți în rezervă în serviciul public, acestora li se acordă gradul de calificare corespunzător gradului militar deținut la momentul trecerii în rezervă.

Articolul 20. Funcțiile militare

(1) Funcțiile militare sunt prevăzute în statele de personal ale organelor de conducere militare, ale unităților și instituțiilor militare și ale instituțiilor de învățământ militar ale Forțelor Armate.

(2) Funcțiile care urmează să fie suplinite de militari, conform statelelor de personal, se aprobă de către conducătorii autorităților administrației publice centrale în care este prevăzut serviciul militar.

(3) Militarii pot fi transferați pentru continuarea serviciului în cadrul altei structuri de stat în care este prevăzut serviciul militar sau cel special.

(4) Militarii pot fi detașați, cu menținerea lor în serviciul militar, în organizații internaționale, în autoritățile publice, în instituții publice, pentru executarea unor funcții în interesul statului și al Forțelor Armate, beneficiind de toate drepturile și înlesnirile prevăzute de legislație pentru militari.

(5) Modul de numire și eliberare din funcție a militarilor se stabilește prin Legea cu privire la statutul militarilor (nr. 162 – XVI din 22 iulie 2005).

Articolul 21. Uniforma militară și însemnele militarilor

(1) Militarii poartă uniformă militară cu însemnele gradului militar, a genului de arme și ale apartenenței departamentale.

(2) Uniforma militară, regulile de purtare a acesteia și însemnele militarilor se stabilesc prin decretul Președintelui Republicii Moldova.

(3) Se interzice introducerea uniformei și însemnelor similare celor ale militarilor pentru lucrătorii instituțiilor publice și ale agenților economici, indiferent de tipul de proprietate și apartenența departamentală.

Articolul 22. Vârsta-limită de aflare în serviciul militar

(1) Vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract se stabilește după cum urmează:

- a) pentru efectivul de soldați, sergenți și subofițeri – 45 de ani;
- b) pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare și superioare – 50 ani;
- c) pentru corpul de ofițeri cu grade supreme:
 - pentru general de brigadă, general de divizie – 55 de ani;
 - pentru general de corp de armată – 60 de ani.

(2) La atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar prin contract, termenul serviciului militar poate fi prelungit în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor.

(3) În caz de mobilizare, vârsta-limită de aflare în serviciul militar este echivalentă cu vârsta-limită de aflare în rezervă.

Articolul 23. Eliberarea din serviciul militar

(1) Eliberarea militarilor din serviciul militar în termen sau din cel cu termen redus se efectuează în temeiul decretului Președintelui Republicii Moldova prin hotărâre de Guvern și prin ordinul conducătorilor autorităților administrației publice centrale în care este prevăzut serviciul militar. Eliberarea din alte forme ale serviciului militar se efectuează în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor.

(2) Eliberarea militarului din serviciul militar se efectuează în legătură cu:

- a) expirarea duratei serviciului militar;
- b) starea sănătății, în temeiul deciziei comisiei medico-militare privind inaptitudinea militarului pentru serviciul militar;
- c) atingerea vârstei-limită de aflare în serviciul militar,
- d) dobândirea de către militar a cetățeniei altui stat;
- e) condamnarea, prin hotărârea instanței de judecată rămasă definitivă, la privațiune de libertate;
- f) rezilierea contractului din motive prevăzute de Legea cu privire la statutul militarilor.

(3) Eliberarea înainte de termen a militarilor din serviciul militar în termen sau din cel cu termen redus poate fi efectuată în cazul în care, în timpul îndeplinirii de către ei a serviciului militar, a apărut una din situațiile prevăzute la art.32 lit. a și d).

(4) Cetățenii care, la momentul eliberării din serviciul militar prin contract, nu au îndeplinit integral durata prevăzută pentru serviciul militar în termen sau pentru cel cu termen redus sunt trimiși pentru continuarea serviciului militar până la expirarea, respectiv, a 12 sau a 3 luni, în condițiile prezentei legi.

(5) Cetățenii eliberați din serviciul militar sunt trecuți în rezerva Forțelor Armate, iar cetățenii care, la momentul eliberării, au atins vârsta-limită de aflare în cadrul rezervei sau au fost recunoscuți de către comisia medico-militară inapți pentru serviciul militar sunt trecuți în retragere, cu excluderea din evidența militară.

(6) La declararea mobilizării, toți militarii se consideră mobilizați și eliberarea lor se efectuează în conformitate cu prevederile art.39 alin.(2).

Capitolul IV. SERVICIUL MILITAR PRIN CONTRACT

Articolul 24. Organizarea încadrării în serviciul militar prin contract

(1) Încadrarea cetățenilor în serviciul militar prin contract se efectuează de către centrele militare în baza extraselor din ordinele pe efectiv cu privire la numirea în funcție, parvenite:

- a) pentru soldați, sergenți și subofițeri – de la comandanții unităților și marilor unități militare;
- b) pentru ofițeri – de la autoritățile administrației publice centrale în care este prevăzut serviciul militar.

(2) Cetățenii Republicii Moldova care solicită încadrarea în serviciul militar prin contract trebuie să corespundă cerințelor medicale și profesional-psihologice ale serviciului militar pentru o specialitate militară concretă, precum și nivelului de pregătire fizică, determinate de Ministerul Apărării și de alte autorități ale administrației publice centrale în care este prevăzut serviciul militar.

(3) Selectarea cetățenilor pentru încadrarea în serviciul militar prin contract se efectuează de centrele militare și de către comandanții unităților și marilor unități militare, în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor.

Articolul 25. Contractul de îndeplinire a serviciului militar

(1) Contractul de îndeplinire a serviciului militar reprezintă un acord între cetățean și autoritatea administrației publice centrale în care este prevăzut serviciul militar, acord prin care părțile contractante stabilesc termenul încadrării și condițiile îndeplinirii serviciului militar, obligațiile și responsabilitatea părților.

(2) Contractul de îndeplinire a serviciului militar se încheie în formă scrisă.

(3) Contractul de îndeplinire a serviciului militar nu poate fi încheiat de cetățenii:

a) care au antecedente penale nestinse sau care nu au fost reabilitați, în modul stabilit de lege;

b) care se află sub urmărire penală.

(4) Drept temei pentru refuzul încadrării în serviciul militar prin contract pot servi:

a) lipsa în Forțele Armate a locurilor vacante conform profilului de pregătire a candidatului într-o specialitate de evidență militară;

b) necorespunderea persoanei care solicită încadrarea în serviciul militar prin contract cerințelor prevăzute de prezenta lege și de Legea cu privire la statutul militarilor.

(5) Contractul de îndeplinire a serviciului militar poate fi încheiat pe o durată de:

a) 3 sau 5 ani – pentru efectivul de soldați și sergenți;

b) 5 sau 10 ani – pentru efectivul de subofițeri și corpul de ofițeri.

(6) Contractul intră în vigoare la data semnării și își încetează acțiunea la data radierii militarului din tabelul nominal al unității militare.

(7) Modul de încheiere a contractului de îndeplinire a serviciului militar, încetarea acțiunii lui, precum și drepturile și obligațiile părților

contractante, sunt reglementate de prezenta lege, de Legea cu privire la statutul militarilor, de alte acte normative.

Articolul 26. Vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract.

(1) Vârsta-limită până la care cetățenii pot fi încadrați în serviciul militar prin contract este de 40 de ani.

(2) În scopul completării Forțelor Armate cu cetățeni cu specialități deficitare, vârsta-limită de încadrare în serviciul militar prin contract poate fi majorată în modul stabilit de Legea cu privire la statutul militarilor, dar nu poate depăși vârsta-limită de aflare în serviciul militar prin contract.

Articolul 27. Instruirea în instituțiile de învățământ militar.

(1) Condițiile de admitere în instituțiile de învățământ militar se stabilesc de către ministerele în a căror subordine se găsesc instituțiile respective.

(2) Tinerii, admiși în instituțiile de învățământ militar superior, se numesc studenți, iar cei admiși în liceele militare – elevi.

(3) Tinerii înmatriculați în instituțiile de învățământ militar, cu excepția celor din liceele militare, se consideră încadrați și încheie contractul de îndeplinire a serviciului militar din momentul înmatriculării, pe un termen care cuprinde durata studiilor în această instituție și 5 ani de serviciu militar după absolvirea ei.

(4) Tinerii înmatriculați în instituțiile de învățământ militar, care refuză să încheie contractul de îndeplinire a serviciului militar în conformitate cu alin.(3), sunt exmatriculați din aceste instituții.

(5) Studenții exmatriculați din instituțiile de învățământ militar pentru restanțe academice, încălcarea disciplinei sau refuzul de a-și continua studiile sunt trimiși în unități militare pentru a continua îndeplinirea serviciului militar în termen până la expirarea a 12 luni. Studenții, care la momentul exmatriculării au îndeplinit integral durata prevăzută pentru serviciul militar în termen, sunt trecuți în rezervă.

(6) Militarii, eliberați din serviciul militar, care, după încheierea tuturor tipurilor de instruire, au îndeplinit serviciul militar în Forțele Armate mai puțin de 5 ani, achită cheltuielile pentru instruire, independent de sursa de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la statutul militarilor.

Capitolul V. Serviciul militar în termen.

Capitolul VI. Serviciul militar cu termen redus.

Capitolul VII. Serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilitați.

Capitolul VIII. Alte forme de pregătire pentru apărarea patriei.

– Art.40. Pregătirea premilitară a tineretului.

– Art.41. Pregătirea la catedrele militare.

– (1) În instituțiile de învățământ superior universitar de stat pot fi create catedre militare. Programele de instruire ale catedrelor militare sunt aprobate de Ministerul Apărării. Asigurarea tehnico-materială și financiară a catedrelor militare se efectuează din contul instituției de învățământ.

– (2) Studenții audiază cursul de instruire la catedra militară în mod benevol.

– (3) După absolvirea cursului deplin de instruire la catedra militară, în funcție de necesitățile Forțelor Armate și de rezultatele obținute în pregătirea militară, absolvenților instituțiilor civile de învățământ superior li se pot acorda grade de ofițer, subofițer sau sergent în rezervă în condițiile Legii cu privire la statutul militarilor.

– (4) Cetățenilor, care au absolvit cursul deplin de instruire la catedra militară, dar nu au absolvit instituția de învățământ, li se pot acorda grade de subofițer sau sergent în rezervă.

Capitolul IX. Obligațiunile autorităților publice ale agenților economici, obligațiunile și drepturile cetățenilor, care participă la pregătirea pentru apărarea patriei.

Capitolul X. Răspunderea pentru încălcarea prezentei legi.

STRUCTURA ARMATEI NAȚIONALE. ORGANELE DE CONDUCERE

Ministerul Apărării

Ministerul este organul central de specialitate al administrației publice, care elaborează și promovează politica militară a statului și asigură apărarea națională, conduce, coordonează și organizează, potrivit legii, activitățile în domeniul apărării naționale.

Ministerul este organul de conducere politico-militară și administrativă a sistemului național de apărare a statului.

Ministerul are următoarele funcții de bază:

- a) elaborează, promovează și monitorizează politica de apărare;
- b) conduce și coordonează construcția și dezvoltarea Armatei Na-

ționale și alte activități privind pregătirea sistemului național de apărare pentru asigurarea securității militare a statului;

c) coordonează, controlează și supraveghează implementarea politicii de apărare;

d) exercită alte funcții în conformitate cu legislația în vigoare.

Întru asigurarea implementării funcțiilor nominalizate, Ministerul îndeplinește următoarele atribuții:

a) în domeniul conducerii și politicii de apărare:

– studiază și apreciază situația politico-militară, determină riscurile și amenințările cu caracter militar și necesitățile ce țin de asigurarea apărării naționale;

– elaborează și înaintează, în modul stabilit, propuneri privind măsurile de organizare și pregătire a sistemului național de apărare;

– asigură realizarea măsurilor adoptate de autoritățile constituționale ale statului cu atribuții în conducerea sistemului național de apărare privind îndeplinirea misiunilor.

Structura organizațională a aparatului central al Ministerului Apărării

- Direcția Secretariat Management intern (cabinetul Ministrului)
- Direcția Management Resurse Umane
- Direcția Politica de Apărare și Planificarea Apărării
- Direcția Economico-Financiară
- Serviciul Relații Publice
- Direcția Juridică
- Ministerul Apărării.

Este autoritatea publică centrală de specialitate, care organizează, coordonează și conduce activitățile în domeniul apărării naționale, este responsabil de construcția și dezvoltarea Armatei Naționale și de pregătirea ei pentru executarea misiunilor de apărare a țării.

- Organizarea și funcționarea Ministerului Apărării.

Ministerul este condus de către ministrul Apărării, având statut de membru al Guvernului, numit și eliberat din funcție conform legislației în vigoare. Ministrul Apărării efectuează administrarea publică centrală de specialitate prin intermediul aparatului central al Ministerului, iar conducerea militară – prin intermediul Marelui Stat Major. Pe timp de pace, ministrul Apărării exercită conducerea nemijlocită a Armatei Na-

ționale prin intermediul Marelui Stat Major, care i se subordonează direct și nemijlocit.

În cadrul Ministerului se constituie și funcționează Colegiul militar, care se călăuzește în activitatea sa de Regulamentul Colegiului militar, aprobat de către ministrul Apărării.

Colegiul militar, componența căruia se aprobă de Președintele Republicii Moldova – Comandantul Suprem al Forțelor Armate – este organul consultativ al Ministerului.

Atribuțiile Ministerului Apărării

I. Conducerea strategică/națională

1. Analizează și propune Parlamentului Republicii Moldova, Președintelui Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate și Guvernului Republicii Moldova măsurile privind organizarea și pregătirea sistemului național de apărare.

2. Asigură realizarea măsurilor adoptate de Parlamentul Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate și Guvernul Republicii Moldova care privesc îndeplinirea misiunilor Armatei Naționale și controlului civil asupra Armatei Naționale.

3. Efectuează conducerea nemijlocită a Armatei Naționale.

4. Planifică și întreprinde măsuri cuvenite de conducere administrativ-militară în stat și dirijează activitatea organelor administrativ-militare.

5. Organizează munca de educare militar-patriotică a efectivului Armatei Naționale și pregătirea moral-psihologică a militarilor pentru apărarea Patriei.

6. Înființează, desființează, dislocă și redislocă unitățile militare ale Armatei Naționale în timp de pace.

7. Planifică, organizează și exercită controlul asupra activităților de menținere a capacității permanente de luptă, de mobilizare a Armatei Naționale și a rezervei active de militari, propuse de Marele Stat Major, pentru îndeplinirea sarcinilor conform destinației.

8. Exercită controlul asupra utilizării de către unitățile militare, instituțiile subordonate a mijloacelor financiare și materialelor alocate, efectuează revizii privind activitatea lor financiară și economică.

9. Elaborează îndrumările de planificare operațională și efectuează controlul asupra planurilor operaționale, elaborate de către Marele Stat Major.

10. Planifică resursele umane, financiare, materiale și de altă natură destinate apărării naționale și le administrează.

11. Elaborează proiectele de acte legislative și normative privind apărarea națională și asigură concordanța acestora cu legislația statelor partenere și celor membre NATO și Uniunii Europene.

12. Elaborează, în comun cu Marele Stat Major, îndrumările privind regulile de angajare pentru prezentare Parlamentului spre adoptare.

13. Coordonează politica de integrare în Uniunea Europeană pentru structurile din subordine, întreține și dezvoltă relațiile de cooperare politico-militară cu celelalte state și asigură reprezentarea Armatei Naționale în raporturile cu armatele statelor cu care Republica Moldova are relații diplomatice.

14. Organizează examinarea petițiilor militarilor și cetățenilor în conformitate cu legislația în vigoare.

15. Stabilește, în conformitate cu standardele republicane, prescripțiile unice privind organizarea lucrărilor de secretariat și activității arhivistice în cadrul Ministerului Apărării, cu excepția documentelor de luptă care se întocmesc în conformitate cu regulamentul cu privire la statul major.

II. Informația și cercetarea strategică / națională

16. Planifică și conduce activitățile de cercetare în domeniul apărării naționale.

17. Conduce și utilizează informația, sistemele și procedurile informaționale de comunicare.

18. Conduce procesul de prelucrare a informației strategice.

19. Asigură autoritățile publice cu atribuții în domeniul apărării cu informație strategică.

20. Evaluează eficiența cercetării în domeniul apărării naționale.

III. Conducerea operațiunilor strategice / naționale

21. Organizează conducerea strategică a operațiunilor la nivel național, care necesită coordonarea problemelor legate de securitatea națională (militară) (Conform Strategiei securității naționale).

22. Desfășoară unitățile Armatei Naționale, în context operațional sau de exercițiu.

23. Elaborează politici și inițiază operațiuni informaționale.

24. Elaborează planurile de construcție și dezvoltare a Armatei Naționale, de mobilizare și intervenție operativă a acestora, de dotare a trupelor cu armament și tehnică militară, de perfecționare a efectivelor lor.

25. Asigură organizarea și pregătirea operativă a organelor de conducere militară ale Armatei Naționale, planifică și asigură funcționarea efectivă a sistemului de conducere a trupelor.

26. Conduce utilizarea Armatei Naționale pentru operațiunile naționale în cazul stărilor de urgență, asediu și de război sau în cazul trecerii de la o stare la alta și în alte cazuri, unde este necesar sprijinul autorităților publice.

27. Conduce utilizarea Armatei Naționale pentru operațiunile internaționale de reacționare la situații de criză.

28. Coordonează de comun cu alte organe centrale de specialitate ale administrației publice politicile și activitățile care susțin controlul și neproliferarea armelor, în cooperare cu comunitatea internațională și alte state.

29. Stabilește și menține procedurile de legătură pentru a asigura coordonarea și cooperarea dintre autoritățile naționale, în scopul identificării acțiunilor comune.

30. Efectuează inspecții, controale, evaluări și verificări în oricare din structurile Armatei Naționale asupra nivelului capacității de intervenție și de mobilizare, precum și asupra pregătirii operative a organelor conducerii militare.

IV. Mobilitatea strategică

31. Asigură și conduce dislocarea marilor unități, unităților militare și instituțiilor militare ale Armatei Naționale în scopul menținerii și dezvoltării capacității și pregătirii de luptă ale acestora, necesare riposte rapide și decisive împotriva unei eventuale agresiuni sau a altor acțiuni, ce pot afecta securitatea națională.

V. Protecția forțelor, resurselor și infrastructurii

32. Determină și asigură măsurile pentru protecția eficientă a forțelor, resurselor și elementelor infrastructurii menite să asigure apărarea țării.

VI. Suportul

33. Asigură, la nivel național și internațional, suport Armatei Naționale cu mijloace tehnico-materiale, echipament militar și servicii în ope-

rațiunile din interiorul Republicii Moldova (pe timp de pace și război) și în misiunile internaționale.

34. Planifică și obține resursele necesare pentru asigurarea stocurilor tehnico-materiale, echipamentului militar și infrastructura logistică necesare pentru suportul cerințelor militare pe timp de pace și pe timp de război.

35. Dispune de toate mijloacele sale materiale și financiare necesare pentru asigurarea activității și consolidarea bazei tehnico-materiale a unităților militare, instituțiilor din subordine.

36. Asigură dezvoltarea bazei tehnico-materiale a Armatei Naționale, este beneficiarul de stat în tranzacțiile privind achiziționarea, crearea, fabricarea și repararea armamentului, tehnicii militate și speciale, altor bunuri tehnico-militare, comercializează excedentul neutilizat de tehnică militară, armament și alte bunuri tehnico-militare în conformitate cu legislația în vigoare.

37. Întreprinde măsuri întru ameliorarea condițiilor de trai ale efectivului și a celor privind îndeplinirea serviciului militar, organizează activitatea instituțiilor medico-militare, elaborează planuri vizând construcțiile capitale din cadrul Ministerului Apărării, asigură realizarea lor.

38. Stabilirea politicilor ce țin de managementul personalului (militari și civili), protecția juridică și socială, moral-psihologică și asigurarea medicală.

39. Conduce activitatea instituțiilor de învățământ din subordine, implementează politica de stat privind pregătirea cadrelor militare în instituțiile de învățământ naționale și ale altor țări, precum și repartizarea lor conform nivelului de pregătire.

40. Asigură plata pensiilor cetățenilor, care au îndeplinit serviciul militar prin contract, garantează protecția socială și juridică a militarilor și a membrilor familiilor lor, a cetățenilor, care trec pregătirea militară în cadrul rezervei, precum și a membrilor familiilor militarilor, care și-au pierdut viața în timpul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu sau au decedat în urma exercitării lor, în conformitate cu legislația în vigoare.

VII. Generarea forței

41. Determinarea politicii și procedurilor pentru chemarea la concentrări, prestări de servicii în interes public, mobilizarea și recrutarea forțelor de apărare.

42. Elaborează și prezintă Guvernului propuneri referitoare la efectivul numeric și finanțarea Armatei Naționale și a instituțiilor subordonate, stabilește schema de state și structura lor.

43. Asigură majorarea personalului pentru comandamente militare și participarea cu efectiv în comandamente militare și organizații internaționale.

44. Desfășoară recrutarea și încorporarea cetățenilor în serviciul militar obligatoriu, trecerea lor în rezervă, chemarea și pregătirea rezerviștilor la cantonamente și concentrări, mobilizarea cetățenilor pe timp de război sau în alte situații excepționale, potrivit deciziei autorităților publice competente, și demobilizarea lor.

45. Organizează pregătirea, reciclarea și recalificarea rezervei active de militari instruiți.

46. Implementează planuri și proceduri pentru identificarea și mobilizarea parțială și generală a rezerviștilor și a unităților de rezervă.

47. Modifică, în limitele aprobate de Parlament, structura organizațională a statelor Armatei Naționale și instituțiilor Ministerului Apărării.

48. Coordonează cerințele Armatei Naționale cu privire la schimbul operațional de informații.

49. Asigură păstrarea secretului de stat și militar în conformitate cu legislația în vigoare.

50. Coordonează, în cadrul Ministerului Apărării, prezentarea națională a frecvențelor radio și gestionarea frecvențelor desemnate.

51. Organizează și desfășoară cercetări științifice în domeniul construcției militare și perfecționării armamentului și tehnicii militare, asigură implementarea realizărilor științifice și a experienței avansate în activitatea Armatei Naționale.

52. Dezvoltarea politicii interoperabilității tehnologiilor informaționale pentru asigurarea compatibilității cu alte agenții.

53. Înaintează propuneri privind alocările bugetare pentru necesitățile apărării, participă la elaborarea planurilor și organizarea pregătirii de mobilizare a economiei naționale.

54. Efectuează asigurarea financiară a Armatei Naționale în ordinea stabilită de legislația în vigoare, din contul mijloacelor alocate de bugetul de stat și din alte fonduri legal constituite.

55. Elaborează planurile de construcție și dezvoltare a Forțelor Armate, de mobilizare și intervenție operativă a acestora, de dotare a trupelor cu armament și tehnică militară și de perfecționare a efectivelor lor.

56. Asigură realizarea politicii de stat în domeniul apărării, construcției militare și controlului civil asupra Armatei Naționale.

VIII. Strategia și politica apărării naționale

57. Studiază și evaluează situația politico-militară, determină gradul pericolului militar și al necesarului de apărare, propune organelor supreme ale autorităților publice ale statului să întreprindă măsurile prevăzute de Constituție și legislație privind organizarea și dotarea Armatei Naționale, pregătirea populației și a teritoriului pentru apărarea țării.

58. Participă la elaborarea direcțiilor principale ale politicii militare, elaborează proiectele strategiei militare și concepției construcției militare în stat.

59. Asigură planificarea strategică a aplicării Armatei Naționale cu alte componente ale Forțelor Armate, coordonarea interacțiunii lor în cadrul pregătirii acestora de luptă, pregătirii operative și de mobilizare, conduce la desfășurarea și aplicarea operativă a Armatei Naționale.

60. Stabilește și întreține relații internaționale în conformitate cu atribuțiile încredințate.

61. Stabilește relațiile cu publicul și asociațiile obștești, întreprinde acțiuni pentru informarea societății despre starea de lucruri în Armata Națională.

62. Determină politicile pentru activități de asistență în domeniul securității și coordonarea acestora.

63. Acordarea asistenței de lichidare a consecințelor calamităților naturale și a asistenței umanitare.

o Direcția secretariat Management (Cabinetul Ministrului)

Asigură relațiile cu Parlamentul, Guvernul, alte autorități publice și organizații neguvernamentale, coordonează activitatea legislativă, susține proiectele de legi în Guvern și în Parlament, reprezintă interesele Ministerului Apărării în instanțele judecătorești, asigură protecția socială a militarilor și membrilor familiilor lor.

o Direcția Management Resurse Umane

Asigură pregătirea și perfecționarea, implementează politica statului privind dezvoltarea și gestionarea resurselor umane în cadrul Armatei Naționale, face analiza și duce evidența resurselor umane.

o Direcția Politică de Apărare și Planificarea Apărării

Coordonează procesul de cooperare militară internațională și integrare euroatlantică, răspunde de aplicarea politicii de apărare.

○ **Direcția Economico-Financiară**

Asigură plata soldelor (salariilor) militarilor (angajaților) și pensiilor militarilor trecuți în rezervă, planifică și efectuează controlul executării bugetului Ministerului Apărării, efectuează analiza economico-financiară a proiectelor de acte legislative.

○ **Serviciul Relații Publice**

Stabilește relațiile cu publicul și asociațiile obștești, întreprinde acțiuni pentru informarea societății despre starea de lucruri în Armata Națională.

○ **Direcția Juridică**

Organizează și controlează respectarea prevederilor actelor juridice, care reglementează activitatea militară.

MARELE STAT MAJOR (organ de conducere militară)

Marele Stat Major efectuează pregătirea nemijlocită a trupelor pentru realizarea acțiunii militare în scopul asigurării apărării Țării. Marele Stat Major elaborează:

- planurile pregătirii pentru luptă și mobilizare;
- structura și tactica de ducere a acțiunilor militare, de cooperare a trupelor regulate cu rezerva, cu trupele de grăniceri și cu trupele de carabinieri;
- regulamente și instrucțiuni, programe și planuri de pregătire de luptă.

Marele Stat Major asigură:

- conducerea nemijlocită a activității organelor de conducere militară subordonate;
- conducerea controlului asupra executării la trupe a ordinelor și dispozițiilor organelor superioare ale conducerii de stat și conducerii militare.

Șeful Marelui Stat Major este comandantul Armatei Naționale.

STRUCTURA GENERALĂ A ARMATEI NAȚIONALE

1. Comandamentele categoriilor de forțe și comandantul logistic:

- comandamentul forțelor terestre;
- comandamentul forțelor aeriene;
- comandamentul logistic.

II. Trupele regulate

1. Forțele terestre:

- brigăzi de infanterie motorizată;
- batalion cu destinație specială;
- batalion de menținere a păcii;
- divizion de artilerie;
- baza militară de instruire.

2. Forțele aeriene:

- baza de aviație;
- regiment de rachete antiaeriene.

3. Unitățile de asigurare de luptă.

4. Unitățile de asigurare logistică.

III. Unitățile de rezervă.

Componența, destinația și misiunile genurilor de armă, genurilor de armă specială și trupelor logistice ale AN RM

Trupele de uscat

Trupele de uscat reprezintă cel mai numeros și multilateral după componența sa tip de trupe. Posedă o putere de foc și de lovire foarte mare, o manevrabilitate înaltă și sunt de sine stătătoare.

Trupele de uscat sunt destinate pentru:

- respingerea loviturilor inamicului;
- nimicirea grupărilor de trupe ale inamicului pe diferite teatre de acțiuni militare;
- menținerea teritoriilor, raioanelor, aliniamentelor ocupate.

Pentru îndeplinirea misiunilor de luptă, trupele de uscat au în componența sa următoarele genuri de armă:

- unități de infanterie motorizată;
- unități de artilerie;
- unități speciale;
- unități de logistică.

** Unitățile de infanterie motorizată constituie baza trupelor de uscat. Ele îndeplinesc următoarele misiuni:

a) în apărare:

- menținerea cu fermitate a raioanelor ocupate, aliniamentelor și pozițiilor;
- respingerea loviturilor inamicului;
- producerea distrugerii inamicului.

b) în ofensivă:

- ruperea apărării inamicului;
- nimicirea grupărilor de trupe ce se apără;
- cucerirea raioanelor importante din teren, aliniamentelor și altor obiective;
- urmărirea inamicului care se retrage;
- ducerea luptei de întâlnire.

Trupele de infanterie motorizată este cel mai numeros gen de armă a trupelor de uscat. Sunt destinate pentru ducerea acțiunilor de luptă de sine stătător sau în cooperare cu alte genuri de arme și trupe speciale.

Trupele de infanterie motorizată sunt dotate cu tehnică de luptă și armament modern și sunt în stare să nimicească țintele inamicului, atât terestru, cât și aerian, cu complexe de rachete, sisteme de artilerie cu rachete antitanc dirijate, cu complexe antiaeriene. Aceasta se datorează faptului, că în componența unităților de infanterie motorizată intră:

- subunități de artilerie;
- subunități antiaeriene.

Trupele de infanterie motorizată, care posedă o înaltă independență de luptă, îndeplinesc următoarele misiuni:

- menținerea cu fermitate a raioanelor, pozițiilor și aliniamentelor ocupate;
- respingerea loviturilor inamicului;
- producerea pierderilor inamicului, care atacă.

În cooperare cu alte genuri de armă:

- să ducă acțiuni de ofensivă;
- să forțeze cursurile de apă;
- să urmărească inamicul care se retrage;
- să ducă lupta de întâlnire;
- pot fi folosite în calitate de desanturi aeriene.

Trupele de infanterie motorizată sunt în stare să îndeplinească misiunile indicate:

- în diferite condiții de teren, pe orice timp și în orice anotimp;
- pe direcția principală sau neprincipală;
- în primul sau al doilea eșalon;
- în componența rezervei sau desanturilor aeriene.

Baza trupelor de infanterie motorizată constituie unitățile și subunitățile de infanterie motorizată.

Din cadrul trupelor de infanterie fac parte:

- Bg.1 IMo;
- Bg.2 IMo;
- Bg.3 IMo.

Unitățile de artilerie reprezintă un mijloc puternic de nimicire a inamicului. Ele sunt dotate cu diferite sisteme de artilerie, aruncătoare de mine și altă tehnică.

Misiunile sale în lupta de arme întrunite, artileria trupelor de uscat le îndeplinește într-o cooperare strânsă cu aviația și mijloacele de luptă a altor unități și subunități.

Artileria îndeplinește așa misiuni de luptă, cum ar fi:

- lupta cu tancurile, mijloacele de foc și forța vie ale inamicului;
- însoțirea subunităților de infanterie motorizată;
- lupta și nimicirea mijloacelor nucleare ale inamicului.

În componența trupelor de artilerie intră și brigada de artilerie. Brigăzile de artilerie sunt destinate pentru nimicirea mijloacelor de întreținere a armelor nucleare și chimice, sistemelor armelor de înaltă precizie, artileriei, MCI, mijloacelor antitanc și a altor mijloace de foc, forței vii, elicopterelor pe pista de lansare, mijloacelor de apărare a spațiului aerian și distruge construcțiile de fortificație ale inamicului, mijloacelor de minare la distanțe, a terenului, asigurarea cu lumină, punerea perdelelor de fum și aerozele, îndeplinirea altor misiuni.

Trupele de apărare antiaeriană

Trupele de apărare antiaeriană sunt destinate pentru:

- respingerea atacului aerian al inamicului;
- nimicirea mijloacelor de atac aerian ale inamicului pe direcțiile îndepărtate și apropiate spre obiectivele apărate de sine stătător sau cu alte genuri de arme ale AN.

Trupele de apărare antiaeriană ale AN sunt compuse din regimente de rachete antiaeriene. Regimentul de rachete antiaeriene este mijlocul de bază de nimicire a inamicului aerian. Trupele au drept scop efectuarea cercetărilor prin radiolocație a inamicului aerian și înștiințarea trupelor de conducere ale aerodroamelor, obiectelor logistice de la loviturile inamicului din aer, lupta cu aviația inamicului, desanturilor aeriene în zbor și a elementelor aeriene ale complexurilor de cercetare-lovire.

Aviația militară a AN

Aviația militară este alcătuită din:

- baza de aviație;

Aviația militară a AN este destinată pentru:

- hotărârea independentă în cooperare cu alte trupe ale AN RM a diferitor misiuni;
- nimicirea mijloacelor nucleare ale inamicului, distrugerea grupărilor de aviație a lui;
- susținerea trupelor de uscat;
- îndeplinirea transportărilor aeriene;
- efectuarea cercetării aeriene, desantarea trupelor;
- asigurarea legăturii și conducerii.

Subunitățile speciale

Subunitățile speciale sunt destinate pentru îndeplinirea misiunilor speciale în vederea asigurării activității de luptă și de toate zilele a Armatei Naționale.

Din componența subunităților speciale fac parte:

- batalionul de transmisiuni;
- batalionul independent de pioneri (geniști);
- batalionul cu destinație specială;
- compania independentă de protecție chimică;
- compania de luptă radioelectronică;
- detașamentul topogeodezic.

Batalionul de transmisiuni se ocupă cu desfășurarea și exploatarea sistemelor de legătură și asigurarea conducerii cu trupele în toate tipurile de acțiuni de luptă.

Batalionul independent de pioneri-geniști are menirea de a îndeplini misiunile asigurării genistice a luptei unităților și subunităților trupelor de uscat, de asemenea pentru a cauza pierderi inamicului cu folosirea munițiilor genistice.

Batalionul cu destinație specială posedă o mobilitate înaltă și este destinat pentru învăluirea inamicului în aer și îndeplinirea misiunilor în spatele lui, atât în apărare, cât și în ofensivă, acționând în calitate de desanturi aeriene.

Compania independentă de protecție chimică are drept scop îndeplinirea misiunilor de asigurare chimică a luptei, unităților, subunităților trupelor de uscat și cauzarea pierderilor inamicului folosind armele de aprindere.

Detașamentul topogeodezic îndeplinește misiunile privind asigurarea topogeodezică a unităților și subunităților AN.

Detășamentul topogeodezic îndeplinește așa misiuni, cum ar fi:

- asigurarea unităților și subunităților cu hărți topografice și speciale;
- asigurarea cu date și informație geodezică despre starea terenului.

Compania de luptă radioelectronică independentă are scopul de a îndeplini misiunile de dezorganizare a conducerii trupelor și armamentului inamicului. În afară de aceasta, ele sunt întrebuițate pentru cercetarea radioelectrică a inamicului.

Unitățile de logistică

Unitățile de logistică sunt destinate pentru:

- asigurarea trupelor cu toate tipurile de mijloace materiale și menținerea stocurilor;
- asigurarea deplasărilor militare;
- reparația tehnicii de luptă și armamentului;
- acordarea ajutorului medical bolnavilor și răniților;
- efectuarea activităților sanitaro-igienice;
- îndeplinirea altor misiuni pentru asigurarea logistică.

Din componența unităților de logistică fac parte:

- batalionul independent de asigurare materială;
- baza de păstrare a tehnicii militare;
- baza de reparație a tehnicii;
- depozitele cu bunuri materiale ale AN;
- spitalul clinic militar central.

Batalionul independent de asigurare materială are menirea de a:

- întreține tehnica și reparația curentă a armamentului și tehnicii de luptă;
- păstra și completa stocurile de rachete, muniții, carburanți și alte mijloace materiale;
- transporta mijloacele materiale la subunități;
- asigura efectivul cu hrană.

Baza de păstrare a tehnicii are drept scop:

- păstrarea tehnicii de luptă;
- asigurarea trupelor cu tehnică.

Baza de reparație are drept scop:

- restabilirea și reîntoarcerea tehnicii și armamentului în subunități;
- menținerea tehnicii în stare bună care asigură întrebuințarea ei fără abateri.

Depozitele cu bunuri materiale ale AN sunt destinate pentru:

- păstrarea inventarului tehnico - militar;
- asigurarea subunităților cu mijloace materiale.

Spitalul clinic militar central este destinat pentru acordarea ajutorului medical răniților și bolnavilor.

TERMENI (NOȚIUNI) TACTICI

Probleme de studiu

1. Definiția luptei și componentele ei.
2. Termenii de bază ai luptei de apărare și ofensivă.
3. Termenii de bază ai marșului.
4. Termenii de bază ai staționării.
5. Semnele convenționale tactice.

1. Definiția luptei și componentele ei

Unica metodă de a câștiga victoria cu formațiunile, unitățile într-o ciocnire armată cu inamicul este lupta.

Lupta este forma de bază a acțiunilor tactice ale trupelor, care reprezintă lovituri, foc și manevre ale marilor unități și subunități organizate și coordonate după scop, loc și timp, în vederea distrugerii inamicului, respingerii loviturilor lui și îndeplinirii altor misiuni într-un raion-limită și într-un timp scurt.

Lupta poate fi de arme întrunite, antiaeriană, aeriană.

Scopul luptei este nimicirea sau capturarea personalului inamicului, distrugerea armamentului, tehnicii pentru luptă și neutralizarea capacității de opunere a inamicului. Se realizează cu o lovitură puternică a tuturor tipurilor de arme, a acțiunilor active și hotărâte ale formațiunilor, unităților și subunităților în îmbinare cu efectuarea unei manevre curajoase.

O luptă contemporană a trupelor de uscat este de arme întrunite, deoarece ea se desfășoară cu forțe comune ale unităților mari și mici și subunităților de diferite genuri de arme, cu utilizarea largă a transportoarelor autoblindate, artileriei, mijloacelor de apărare antiaeriană, avioanelor, elicopterelor și a altei tehnici de luptă și armament.

Componentele luptei:

- lovitura;
- focul;
- manevra trupelor.

Lovitura – o acțiune de luptă organizată cu mijloacele de lovire combinate cu scopul de a-i produce inamicului pierderi cât mai mari. Loviturile pot fi:

1. După tipul de armament folosit și al forțelor participante:

- nucleare;
- de foc;
- lovituri cu trupe.

2. După mijloacele de transportare:

- de rachete;
- de artilerie;
- de aviație.

3. După cantitatea mijloacelor ce participă și a obiectivelor de nimicire:

- masate;
- grupate;
- izolate.

Focul este efectuarea de către o armă a tragerilor cu scopul nimicirii inamicului.

Constituie unul din mijloacele de bază ale luptei moderne și are misiunea de nimicire, neutralizare și epuizare a inamicului sau distrugerea obiectivelor lui. Focul se clasifică:

1. După misiunile tactice îndeplinite:

- de nimicire;
- neutralizare;
- epuizare;
- orbire;
- iluminare ș.a.

2. După tipul de armament:

- foc din armele de infanterie;
- foc din tancuri;
- MLI (TAB);
- foc de artilerie;
- foc din mijloacele antiaeriene ș.a.

3. După metodele de ochire:

- direct;
- semidirect;
- de pe pozițiile de foc închise ș.a.

4. După intensitatea focului:

- focuri izolate;
- rafale scurte (lungi);
- neîntrerupt;
- de vijelie;
- de salvă;
- foc pumnal;
- foc metodic ș.a.

5. După direcția de tragere:

- din front;
- din flanc;
- încrucișat.

6. După metodele de tragere:

- de pe loc;
- din opriri;
- din mers.

7. După tipurile de foc:

- asupra unei ținte izolate;
- concentrat;
- de baraj ș.a.

Manevra este deplasarea organizată a trupelor în timpul luptei, cu scopul ocupării unei poziții favorabile în raport cu inamicul și crearea grupării oportune și avantajoase a forțelor și mijloacelor, precum și transferarea loviturilor și focului pentru nimicirea inamicului cu o eficacitate mai mare.

Manevra se folosește:

- cu forțele (subunitățile);
- cu focul.

Manevra cu forțele și mijloacele se execută în scopul ocupării situației favorabile pentru producerea unei lovituri hotărâtoare în locul cel mai vulnerabil în DL al inamicului sau pentru efectuarea acestuia unei lovituri în flanc și spate, precum și pentru scoaterea subunității de sub lovitura inamicului.

Tipurile manevrei cu forțele sunt:

- învăluirea; ocolirea;
- combinarea învăluirii și ocolirii;
- retragerea.

De obicei, învăluirea, ocolirea și îmbinarea lor se efectuează în timpul luptei de ofensivă și luptei de întâlnire, iar retragerea – în lupta de apărare și numai cu permisiunea comandantului superior.

Învăluirea este manevra efectuată în scopul ieșirii pentru producerea loviturii în flancul inamicului. Se efectuează, de obicei, în strânsă cooperare tactică și de foc.

Ocolirea este manevră mai mult adâncă și se efectuează în scopul ieșirii pentru producerea loviturii inamicului din spate. Se efectuează în cooperare tactică cu subunitățile care acționează din front.

Retragerea este manevră folosită în scopul scoaterii subunităților de la lovitura inamicului și ocupării unei situații mai favorabile.

Manevra cu focul se execută în scopul nimicirii mai eficiente a inamicului.

Tipurile manevrei cu focul sunt:

- concentrarea focului;
- repartizarea focului;
- transferarea focului.

Concentrarea focului se utilizează în cazul focului cu toate mijloacele aflate în dotarea subunității sau cu majoritatea lor asupra unei ținte importante sau unui grup de ținte, aflate pe un sector limitat. Concentrarea focului se efectuează la comanda comandantului subunității.

Repartizarea (distribuirea) focului se folosește în cazul necesității ducerii focului simultan asupra câtorva ținte. Pentru nimicirea fiecărei ținte este necesar de a numi acele mijloace de foc care asigură în cea mai mare măsură realizarea acestui lucru.

Transferul focului se folosește în cazul schimbării direcției de ducere a focului sau distanței pentru nimicirea altei ținte.

Flanc este extremitatea dreaptă sau stângă a formației sau DL al unei subunități.

Front: 1. Linia pe care sunt desfășurate subunitățile înaintate.

2. Fâșia în care se duc acțiunile de luptă.

3. Partea DL a trupelor, care este îndreptată spre inamic.

Joncțiune este porțiunea de teren de la flancurile interioare DL ale două subunități vecine.

Intervalul reprezintă depărtarea măsurată în sensul frontului (paralel cu frontul) între flancurile a două subunități.

Adâncimea apărării este distanța de la LDA până la limita din spate de dispunere a elementelor DL.

Adâncimea misiunii de luptă este distanța de la LDA a inamicului până la aliniamentul cu cucerirea căruia se socoate îndeplinirea misiunii de luptă.

Raion reprezintă o porțiune de teren în care se dispun forțele (mijloacele) în vederea îndeplinirii unei misiuni sau în care se organizează lucrări, sau se desfășoară activități de luptă.

Sunt raioane: de apărare a batalionului, de concentrare, de așteptare, de bază, de rezervă, de odihnă, de adunare, de staționare, inițial.

Aliniament este linia sau fâșia rezultată (obținută) din reunirea a mai multor puncte sau obiective din teren care prezintă interes pentru acțiuni.

Punct este un loc amenajat în teren pentru desfășurarea unor activități militare.

Sunt puncte: de conducere și de observare, de alimentare, de aprovizionare, de reglare, inițial, de aprovizionare cu apă, de întreținere a tehnicii, medical.

Dispozitiv este modul de dispunere în teren a trupelor unor subunități în vederea staționării, deplasării sau executării unei acțiuni de luptă.

Există:

1. Dispozitiv de marș (DM).
2. Dispozitiv premergător de luptă (DPL).
3. Dispozitiv de luptă (DL).

Dispozitiv de marș este modul de încolonare a trupelor pentru executarea marșului.

Dispozitiv premergător de luptă este modul de încolonare a subunităților separat pe front și în adâncime. Se întrebuițează în scopul reducerii din timp pentru desfășurarea în DL și executarea manevrei, pentru micșorarea vulnerabilității de la loviturile tuturor tipurilor de armament.

Dispozitiv de luptă reprezintă un mod de grupare a forțelor și mijloacelor unei subunități pentru executarea misiunii de luptă.

Eșalon este o parte a dispozitivului trupelor care cuprinde subunitățile între care există legătura sau raportul locului în dispozitiv, ordinii intrării în luptă.

Termenii de bază ai luptei de apărare și ofensivă

Formele principale ale luptei de arme întrunite sunt apărarea și ofensiva. La începutul războiului va fi timpul cel mai important și răspândit al luptei.

Apărarea se efectuează cu scopul de a respinge înaintarea forțelor inamicului ce prevalează, de a-i produce pierderi maxime, de a menține raioane importante ale terenului și în așa mod de a crea condiții favorabile pentru trecerea la ofensivă.

În funcție de misiunea de luptă, prezența mijloacelor și forțelor, precum și caracterului terenului, apărarea poate fi pe poziție și manevrieră.

Apărarea pe poziție este forma de bază a apărării. Ea răspunde în mod mai complet scopului de bază a apărării și se efectuează prin intermediul cauzării de pierderi maxime inamicului în timpul reținerii raioanelor pregătite pentru apărare. Apărarea pe poziție se folosește în majoritatea direcțiilor, și mai cu seamă acolo, unde pierderea teritoriului este inadmisibilă.

Apărarea manevrieră se folosește cu scopul cauzării inamicului pierderilor, câștigării timpului și păstrării forțelor prin intermediul luptelor de apărare consecutive pe liniile indicate din timp și eşalonate până în spate asociate cu contraatacuri scurte. Această acțiune admite lăsarea unei părți oarecare a terenului. În timpul apărării cu manevriere, unitățile de infanterie motorizată îl impun pe inamic să înainteze pe direcția unde este pregătită apărarea pe poziții stabile sau inamicul se include în raionul, care asigură condiții favorabile pentru distrugerea lui prin contraatacuri.

Apărarea poate fi folosită intenționat, când acțiunile mai active și hotărâte nu sunt impuse sau obligate în urma situației nefavorabile create. Poate fi pregătită din timp înainte de începerea acțiunilor de luptă sau organizată în timpul luptei.

Trecerea la apărare a unităților de infanterie motorizată poate fi în condițiile de lipsă (în atacă) a contactului cu inamicul sau din contact nemijlocit cu inamicul.

Pentru ca unitățile să atingă scopurile apărării menționate mai sus, în condițiile de folosire a inamicului API, ANM, utilizării masive a tancurilor TAB, artileriei, rachetelor antitanc, aviației, desanturilor aeriene, grupurilor aeromobile și diversionist de cercetare, apărarea trebuie să fie: rezistentă, activă, antitanc, antiaeriană, antidesant, adânc eşalonată și gata de o luptă de lungă durată.

Unei grupe de infanterie în lupta de apărare i se încredințează poziția de tragere.

Poziția de tragere reprezintă o porțiune de teren, amenajată genistic, pe care se dispune grupa în scopul respingerii atacului inamic și apărării ferme a terenului ocupat.

Pe poziția grupei se amenajează poziții de bază și de rezervă pentru fiecare mijloc de foc. Ea este pe front până la 100 m. Unui pluton (companii) de infanterie i se încredințează punctul de sprijin.

Punctul de sprijin este un sector de teren, în care sunt dispuse mijloacele de foc ale plutonului, este amenajat din punct de vedere genistic și pregătit pentru apărarea circulară. Dimensiunile punctului de sprijin sunt stabilite în corespondere cu posibilitățile de luptă ale plutonului (companiei) și este pentru:

- **pluton:** pe front – până la 400 m, în adâncime – până la 300 m;
- **companie:** pe front – 1000–1500 m, în adâncime – până la 1000 m.

Distrugerea totală a inamicului e asigurată numai prin ofensivă, înfăptuită cu ritmuri înalte și în adâncime mare.

Așadar, **ofensiva** se desfășoară cu scopul distrugerii (nimirii) inamicului și ocuparea raioanelor (obiectelor) importante ale terenului.

Esența ofensivei constă în:

- nimicirea inamicului cu toate mijloacele existente;
- atacul hotărâtor și înaintarea rapidă a trupelor în adâncimea dispozitivului de luptă;
- nimicirea și prizonierea forței vii a inamicului;
- capturarea armamentului, tehnicii și cucerirea raioanelor (obiectelor) stabilite. Ofensiva poate fi îndreptată asupra inamicului ce se apără, înaintează sau se retrage.

Ofensiva se efectuează cu toate forțele, într-un ritm înalt, fără opriri pe zi și noapte, în orice timp, cu o cooperare strânsă a unităților, a tuturor genurilor de arme și trupelor speciale. Unitățile trebuie să folosească iscusit localitatea (terenul) pentru manevre cu scopul ieșirii în flancul și spatele inamicului, efectuării atacurilor fulgerătoare, dezbinării ordinei sale de luptă și nimirii pe parte.

În timpul studierii temelor din capitolul „Ofensiva” vom întâlni mai multe noțiuni. Unele dintre ele sunt indicate mai jos.

Atacul reprezintă deplasarea rapidă și fără opriri în DL a subunităților de infanterie și tancuri în combinație cu focul intensiv din tunurile tancurilor și MLI (TAB), și pe măsura apropierii de inamic din alte tipuri de armament în scopul nimirii inamicului.

Misiunea de luptă este misiunea, pusă subunității de către comandantul superior, pentru atingerea scopurilor determinate în luptă într-un termen stabilit. ML se aduce la cunoștință prin ordin, sub o formă clară și precisă, însoțită de principalele elemente care contribuie la îndeplinirea ei (mijloacele de întărire, cooperare, sprijin).

În misiunea de luptă plutonului i se indică obiectivul de atac și direcția de continuare a ofensivei.

Ora „C” este indicarea convențională a momentului ofensivei exprimat prin ora la care infanteria și tancurile atacă simultan LDA a inamicului și în raport cu care se organizează activitățile legate de începerea ofensivei (pregătirea de foc, deplasarea etc.).

În timpul forțării unui curs de apă, este un moment când infanteria, îmbrăcată în mijloacele de trecere, se desprinde de modul propriu. Pentru desanturile aeriene e momentul lansării.

Ofensiva asupra inamicului ce înaintează se execută prin **lupta de întâlnire**. Așadar, lupta de întâlnire este o varietate a ofensivei, în care ambele părți opozante au scopul de a îndeplini misiunea pusă prin lupta de ofensivă.

Lupta de întâlnire e posibilă în diferite condiții ale situației de luptă:

- din marș;
- în timpul contraatacurilor în apărare;
- la dezvoltarea ofensivei.

Scopul luptei de întâlnire este zdrobirea rapidă a inamicului ce înaintează, preluarea inițiativei și crearea condițiilor favorabile pentru acțiunile viitoare.

Lupta de întâlnire se caracterizează prin:

- schimbarea rapidă a situației și efectuarea rapidă a acțiunilor de luptă;
- apropierea rapidă a părților și intrarea lor în luptă din mers;
- lupta încordată pentru câștigarea timpului, ocuparea și menținerea inițiativei, formarea superiorității de foc asupra inamicului;
- prezența în dispozitivul de luptă a părților intervalurilor și flancurilor deschise care permit libertatea manevrei.

Devansarea inamicului în desfășurare în dispozitiv de luptă, deschiderea focului și trecerea la atac au o importanță mare în atingerea scopurilor de luptă apropiată.

Înaintarea asupra inamicului care se retrage se realizează în linii generale prin intermediul urmăririi. Scopul urmăririi este finisarea distru-

gerii inamicului ce se retrage, evitarea trecerii sale organizate la apărare pe poziții convenabile sau unirea cu rezervele care vin. Pentru aceasta, unitățile de infanterie motorizată și tancuri, folosind înalta capacitate de trecere a tancurilor, TAB și mașinilor blindate, ocolesc inamicul ce se retrage pe rute paralele, iese în drumul retragerii și atacă în flanc și în spate în interacțiune cu vecinii, nimicindu-l. Dacă urmărirea pe rute paralele este imposibilă, atunci subunitatea îl urmărește din front cu acțiuni hotărâte, distrugându-i subunitățile de pază, pătrunde spre forțele principale și-l atacă pe inamic din marș.

Termenii de bază ai marșului și staționării

Deplasarea trupelor este acțiunea desfășurată în mod organizat de către subunități pentru dislocarea dintr-un raion în altul, intrarea în luptă sau executarea manevrei, păstrându-și capacitatea de luptă completă și fiind în permanență gata să îndeplinească o misiune de luptă. Subunitățile de infanterie se deplasează prin următoarele procedee:

- marș (ML, TAB, autovehicule sau pe jos);
- transport (pe comunicații feroviare, fluviale, aeriene, maritime și rubiere (autotren));
- combinat.

Procedeele de bază pentru deplasare este **marșul**. **Marșul** reprezintă deplasarea organizată a trupelor în coloane, pe drumuri de coloane în scopul ieșirii în raionul stabilit sau la aliniamentul indicat.

Scopul principal al marșului constă în sosirea la timp a subunităților în raionul stabilit sau aliniamentul indicat cu capacitatea de luptă completă, în vederea îndeplinirii misiunii ordonate.

Misiunile ordonate pot fi:

- acoperirea frontierei de stat;
- executarea ofensivă asupra inamicului;
- respingerea atacului lui;
- întărirea (amplificarea eforturilor) subunităților, care acționează înainte;
- înlocuirea subunităților, care au pierdut capacitatea de luptă;
- concentrarea într-un nou raion pentru completarea, formarea, executarea diferitor lucrări sau odihnă.

În funcție de condițiile de deplasare, locul subunității la începutul marșului relativ liniei de contact de luptă a părților, caracterul de acțiuni al lor și depărtarea inamicului, marșul poate fi executat:

– în condițiile când se prevede întâlnirea cu inamicul și intrarea în luptă;

– în afara pericolului întâlnirii cu el.

După direcție marșul poate fi:

– spre front;

– de-a lungul frontului;

– dinspre front.

În orice situație marșul trebuie să fie executat în taină, de regulă, noaptea sau în alte condiții de vizibilitate redusă. În timpul desfășurării acțiunilor de luptă, atunci când este impus de condițiile situației și la depărtări mari înapoia dispozitivului forțelor proprii, marșul este executat și ziua.

În condițiile luptei contemporane, luând în considerare numărul mare de aviație în trupe, întrebuintarea pe larg a desanturilor aeriene și grupurilor diversioniste, precum și caracterul posibil de desfășurare a acțiunilor de luptă la mai multe focare izolate de luptă, subunitățile în timpul marșului trebuie să mențină permanent gradul înalt al pregătirii în vederea luptei, capacitatea de a desfășura acțiunile de luptă neprevăzută.

Când se prevede întâlnirea cu inamicul și intrarea în luptă cu el, marșul se execută, de regulă, în procesul deplasării subunităților spre front la ultima etapă de marș, în timpul deplasării de-a lungul frontului la o depărtare mică (neînsemnată) de linia de contact a părților opozante, precum și în timpul luptei.

Toate activitățile cu privire la organizarea unui astfel de marș sunt supuse intereselor luptei care va avea loc, iar construirea dispozitivului de marș în acest caz trebuie în întregime să corespundă concepției luptei, care va urma să asigure posibilitatea de a devansa inamicul în executarea loviturilor cu foc, desfășurarea rapidă în dispozitiv de luptă, intrarea în lupta din mișcare și producerea inamicului unei lovituri puternice.

Pericolul permanent de întâlnire cu inamicul prin surprindere impune de a destina siguranța de marș și nemijlocită, cere ca subunitățile să fie întotdeauna gata pentru desfășurarea rapidă și intrarea în luptă fără schimbări complicate ale dispozitivului.

Marșul din afara pericolului întâlnirii cu inamicul se execută mai frecvent în spatele trupelor proprii. Dispozitivul de marș în acest caz trebuie să asigure comoditatea (ușurința) deplasării, conducerii, realizarea unei viteze înalte de marș a coloanei, consumul minim de eforturi fizice

a personalului și păstrarea tehnicii de luptă. Astfel de marș se execută, de regulă, la distanțe mari.

Batalionul execută marșul pe o singură coloană. Compania (plutonul) execută marșul în cadrul batalionului (companiei), iar uneori și independent în siguranța de marș.

Halta este oprirea planificată care se execută în timpul desfășurării marșului, pentru odihna efectivului, primirii hranei, controlul tehnicii ș.a.

Itinerar de deplasare este traseul stabilit în vederea deplasării unui vehicol, unei coloane ș.a.

Staționarea

În timpul acțiunilor de luptă, subunitățile de infanterie nu întotdeauna vor întreprinde acțiunile de luptă active. Ele pot fi dispuse în raioanele destinate lor până la primirea misiunii de luptă sau având misiunea de luptă să se pregătească pentru îndeplinirea ei.

Subunitățile dispuse în raionul inițial sau de concentrare se pregătesc pentru lupta de ofensivă.

În lupta de apărare, subunitățile din primul eșalon și din rezervă un timp oarecare se pot dispune în raionul de concentrare.

Raioanele de așteptare, de odihnă, de concentrare, de adunare se numesc în timpul deplasării trupelor. Asemenea acțiuni se numesc **staționarea trupelor**.

Scopul staționării poate fi desăvârșirea măsurilor cu privire la punerea subunităților în starea pregătirii de luptă, pregătirea pentru luptă, restabilirea capacității de luptă, odihna personalului, completarea stocurilor și rezervelor cu mijloace materiale, executarea întreținerii (deservirii) și reparării tehnicii, închegarea acțiunilor subunităților.

Cerințele prezentate în fața raionului de staționare și modul lui de dispunere a subunităților depind de depărtarea raionului dat de linia frontului, de activitatea acțiunilor de luptă a părților pe direcția dată, precum și de caracterul acțiunilor viitoare și durata de aflare a subunităților în staționare.

De aceea raionul staționării este necesar să fie ales pe un teren cu adăposturi naturale: păduri, fâșii de păduri, dumbrăvi, râpi, văgăuni, cartiere, cute ale terenului, localități nu prea mari, construcții, tufărișuri, peșteri ș.a.

Pentru dispunerea batalionului (companiei), se stabilește raionul de staționare de bază, iar, uneori, și de rezervă, pentru companie în afara

raionului brigăzii. Suprafața raionului de staționare a batalionului poate ajunge până la 10 km.

Subunitățile de infanterie împreună cu cele de întărire în raion se dispun dispersat pe companii, iar companiile pe plutoane – în așa mod ca să asigure construirea rapidă a coloanei pentru deplasare sau executarea manevrei și odată cu începerea mișcării să nu execute deplasări de prisos.

Termenii de bază ai siguranței

Siguranța este o formă a asigurării de luptă prin care se urmărește interzicerea pătrunderii elementelor de cercetare a inamicului în DL, DM, staționare, preîntâmpinarea unui atac prin surprindere din partea inamicului și asigurarea condițiilor pentru intrarea organizată a trupelor în luptă.

În condițiile luptei moderne de arme întrunite, luând în considerare caracterul mobil al acțiunilor, întrebuințarea pe larg a desanturilor aeriene și grupurilor diversioniste, desfășurarea acțiunilor pe o suprafață imensă cu mai multe focare de luptă izolate și, ca urmare, pericolul permanent de a fi atacați de inamic prin surprindere impune subunitățile să organizeze în timpul luptelor de apărare siguranța de luptă, iar în timpul marșului – siguranța marșului.

Siguranța de luptă

Plutonul de infanterie motorizată în apărare în afara contactului nemijlocit cu inamicul poate fi numit în siguranța de luptă. Siguranța de luptă se trimite, de regulă, de la batalioanele eșalonului întâi pe direcțiile probabile de ofensivă a inamicului.

Siguranța de luptă ocupă aliniamentul indicat în fața LDA și are scopul de a asigura paza subunităților de atacul prin surprindere a inamicului de a interzice acestuia efectuarea cercetării terestre, de a duce pe inamic în eroare față de limita dinainte de apărare. Plutonul apără poziția până la 500 m pe front la depărtarea, care asigură susținerea lui cu foc și poate fi până la 2 km. Comandantul de pluton organizează lupta (siguranța) în teren. Misiunea comandantului de pluton o primește de la comandantul de batalion.

Siguranța de marș

Siguranța de marș trebuie să asigure deplasarea rapidă și nestingherită a forțelor principale aflate în marș, să preîntâmpine (să excludă) atacul prin surprindere din partea inamicului terestru, să asigure condiții fa-

vorabile pentru intrarea organizată în luptă a subunităților proprii, precum și să interzică pătrunderea elementelor de cercetare (cercetare-diversiune) ale inamicului spre forțele principale. Subunităților de siguranță la marș li se încredințează de asemenea executarea cercetării.

Siguranța de marș se organizează pe direcția de deplasare, în față, pe flancurile amenințate în spatele coloanelor de trupe aflate în marș.

Pentru siguranța coloanei batalionului la marș, care acționează ca avangardă, detașamentul înaintat sau execută marșul independent sau se destină (se trimit):

- **pe direcția de deplasare în fața coloanei** – pichetul mobil de cap în valoarea de o companie de infanterie motorizată întărită sau un pluton de infanterie întărit la depărtarea 5–10 km (față de forțele principale);
- **spre flancul amenințat** – pichetul mobil de flanc sau pichetul fix de flanc de valoarea unei companii sau pluton întărit la distanța de până la 5 km sau patrula de siguranță de flanc în valoare de pluton sau grupă întărită, iar pe sectoarele deosebit de periculoase se instalează pichetul fix de flanc de aceeași valoare și la aceeași depărtare;
- **în spatele coloanei** – pichetul mobil de spate de valoarea unei companii sau pluton întărit la distanța până la 5 km, iar uneori patrula de siguranță în valoare de pluton, grupă.

Pichetul mobil de cap de valoarea unei companii întărite trimite o patrulă de siguranță de cap de valoarea unui pluton la depărtarea de 3–5 km, pichetul mobil de cap de valoarea unui pluton, patrula de siguranță în componența unei grupe la depărtarea, care asigură observarea după ea și sprijinul ei cu foc, iar dacă este necesar, drept siguranță nemijlocită a forțelor principale ale PMC și pentru cercetarea terenului, se trimit grupe de siguranță pe itinerarul de deplasare la flancuri și în spate, la distanța de observare după ele și sprijinul lor cu foc.

În cadrul pichetului mobil de cap (flanc, spate), patrula execută observarea circulară asupra inamicului terestru și aerian, se numesc observatori după semnalele trimise de o grupă de siguranță și se menține pregătirea de luptă permanentă în caz de întâlnire cu inamicul.

Siguranța staționării

În condițiile contemporane, subunitățile de infanterie, chiar dacă se dispun la o distanță mare de inamic, pot fi expuse unui atac al acestuia. Atacul poate fi executat din aer, cu forțele terestre, cu desanturi parașu-

tate, precum și cu grupurile de cercetare-diversioniste, lansate în spatele flancului.

Din acest motiv, în scopul de a interzice pătrunderea sau infiltrarea elementelor de cercetare ale inamicului spre raionul de staționare a trupelor sale, de a preîntâmpina (excluse) atacul prin surprindere asupra lor din partea inamicului terestru, desanturilor aeriene, grupurilor de cercetare-diversiune (grupurilor aeromobile) și de a asigura subunitățile cărora le face siguranță, timp și condiții favorabile pentru intrarea organizată a lor în luptă, în raionul de staționare se organizează siguranța nemijlocită și siguranța de staționare.

Numărul și componența subunităților destinate pentru siguranță depind de depărtarea inamicului de la raionul de staționare, de importanța direcției supravegheate, de timpul necesar pentru desfășurare și intrare în luptă a subunităților păzite, de caracterul terenului și condițiile de observare.

În staționare batalionul organizează siguranța nemijlocită, iar dacă există pericolul de a fi atacat de inamic, se organizează și siguranța de staționare.

Siguranța nemijlocită se organizează în limitele raionului de staționare în cadrul batalionului și a companiei.

În batalion siguranța include:

- patrula de doi oameni, care execută patrularea în jurul raionului de staționare;
- observatori, care permanent execută observarea la PCO al batalionului;
- subunitatea de serviciu de valoarea unui pluton care se dispune în locul indicat de către comandantul de batalion și se află în permanență gata pentru nimicirea grupelor de cercetare - diversiune, pentru sprijinul acțiunilor de luptă ale subunităților din siguranță, îndeplinirea altor misiuni apărute prin surprindere, precum și pentru stingerea incendiilor în raionul de staționare și în apropierea lui. Ea execută misiunea timp de 24 de ore.

În companie siguranța nemijlocită se realizează prin:

- patrularea în jurul raionului de staționare a companiei;
- prin executarea serviciului permanent al observatorilor la PCO a companiei;
- serviciul de zi pentru paza efectivului, armamentului și tehnicii.

Siguranța de staționare se organizează în afara raioanelor de staționare, atunci când există pericolul de atac al inamicului, pe direcțiile amenințate. Ea trebuie să fie circulară și să intercepteze toate drumurile principale și căile de acces spre raionul de staționare al batalionului.

Siguranța de staționare a batalionului se execută de către:

- posturile de pază de valoare a câte o grupă, care se instalează pe direcțiile amenințate la distanța de până la 1,5 km;
- pânze în componența a 2–3 militari la depărtarea de 400 m de raionul de dispunere care se instalează pe căile de acces ascunse.

În afară de aceasta, subunitățile de infanterie pot să constituie elemente ale siguranței de staționare organizate de eşaloanele superioare.

Aceste elemente de siguranță sunt:

- detașamentele de pază;
- pichetele de pază.

Detașamentul de pază, de regulă, este de valoarea unei companii întărite la distanța până la 10 km, pichetul de pază – de valoarea unui pluton întărit până la 5 km.

În unele situații, pe direcția cea mai importantă, ca detașament de pază, se poate destina și batalionul de infanterie la distanța până la 15 km. În acest caz detașamentul de pază poate distinge din componența sa un pichet de pază de valoarea unei companii întărite, care se va instala lateral sau în fața dispozitivului de luptă al detașamentului.

Semnele convenționale tactice

PRINCIPII GENERALE

1. Reguli generale

Semnele convenționale și abrevierile specifice domeniului militar se vor folosi pentru redarea manuală sau automatizată pe documente sau ecrane a situației și acțiunilor trupelor proprii și ale inamicului (părții adverse)*.

Semnele convenționale sunt simboluri grafice întrebuințate pentru a reda unitățile**, tehnica și acțiunile acestora pe hărți, planuri, scheme sau alte suporturi de informații.

* Prin "parte adversă", în sensul prezentului regulament, se înțelege forțele care marchează "inamicul" în exercițiile și aplicațiile tactice.

** Prin "unitate", în sensul prezentului regulament, se înțelege structurile militare destinate să desfășoare acțiuni militare.

Pentru diferite nevoi de reprezentare, semnele convenționale pot fi combinate, colorate, completate cu litere, cifre și abrevieri.

Semnele convenționale și abrevierile ale căror reprezentări sunt stabilite pe plan internațional (Crucea Roșie, Semiluna Roșie, Protecția civilă, denumirea țărilor etc.) se redau prin simbolurile respective.

Pentru desfășurarea acțiunilor militare în cadrul ONU și parteneriatului, se vor întrebuiți semnele convenționale, abrevierile și culorile ce sunt stabilite sau se vor stabili de organismul care coordonează acțiunile.

Când se folosesc alte semne convenționale, abrevieri și culori decât cele din prezentul regulament, semnificația acestora se va explica pe documentele respective sub formă de legendă (notă).

Semnele convenționale și înscrisurile se redau pe hărți (scheme), în principiu, orientate paralel cu marginea de sus (jos) a acestora.

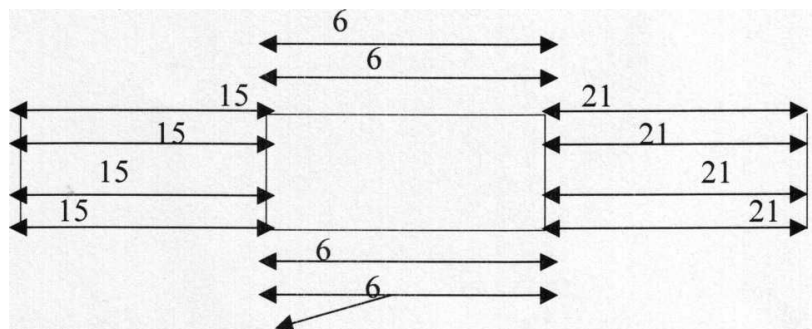
Gradul de detaliere și mărimea semnelor convenționale care nu se reprezintă la scară, ale înscrisurilor, precum și numărul de situații succesive redade pe același document sunt în funcție de scara hărții (schemei), imperativele conducerii și ale lucrului de stat major, ele putându-se, totodată, stabili de comandanți (state majore) pentru fiecare situație în parte.

2. Câmpurile semnelor convenționale

Câmpul reprezintă un loc amplasat în interiorul sau în jurul semnelor convenționale, în care se redau informații suplimentare printr-o combinație de simboluri, litere, cifre și/sau abrevieri.

Câmpul se caracterizează prin poziția sa față de semnul convențional și prin lungimea exprimată în numărul maxim de caractere alfanumerice ce pot fi înscrise în acesta.

Poziția și lungimea câmpurilor sunt arătate în diagrama de mai jos; cifrele reprezintă numărul maxim de caractere alfanumerice.

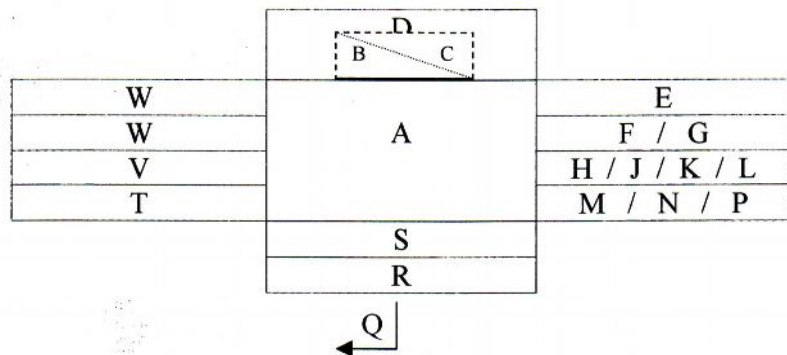

În fiecare câmp pot fi înscrise una sau mai multe informații, cu condiția ca lungimea maximă a câmpului să nu fie depășită. Tipurile de informații înscrise în același câmp se separă printr-o linie oblică.

La completarea câmpurilor laterale trebuie de avut în vedere să nu se depășească limita superioară a semnelui convențional; limita inferioară a acestuia poate fi depășită.

Dacă informația este nesigură, se pune semnul întrebării.

Câmpurile semnelui convențional și semnificația informațiilor marcate prin litere sunt prezentate în diagrama de mai jos.

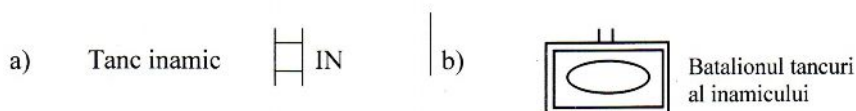
3. Întrebuințarea culorilor.

Pentru reprezentarea semnelor convenționale și abrevierilor se vor folosi următoarele culori:

- albastru – pentru forțele proprii;
- roșu – pentru forțele inamicului;
- galben – pentru suprafețele contaminate, atât la inamic, cât și la trupele proprii;
- verde – pentru obstacole, distrugerii și câmpuri de mine proprii sau ale inamicului;
- maro – pentru drumuri;
- negru – pentru înscrisuri: antet, caracterul documentului, titlatură, semnături, tabele etc.

Când se întrebuințează aceeași culoare pentru ambele părți, conținutul semnelor convenționale pentru inamic se reprezintă cu linii duble. În cazul în care această reprezentare nu este posibilă, lângă semnul convențional se redă prin „IN”.

Exemplu:

Situația reală existentă la un moment dat (inițială) se reprezintă prin semne convenționale trasate prin linii continue, iar acțiunile planificate, hotărâte de comandant pentru trupele proprii și apreciate de acesta ca probabile pentru inamic, se redau cu linii întrerupte.

În cazul în care pe aceeași hartă (schemă) se trec mai multe situații succesive ale forțelor proprii și ale inamicului, pentru distingerea acestora, fiecare se particularizează prin sublinierea abrevierilor și dublarea conturului semnelor convenționale, prin linii întrerupte, punctate, hașuri etc. de aceeași culoare cu acestea sau prin tente de aceeași culoare pentru ambele părți.

Atunci când un element de dispozitiv nu își schimbă locul și este necesar să se reprezinte și în următoarele situații, semnul convențional al acestuia se reliefează, de fiecare dată, corespunzător variantei alese pentru situația respectivă, fără să se șteargă evidențierile anterioare.

4. Întrebuințarea abrevierilor

Abrevierile se întrebuințează pentru completarea informațiilor și a datelor referitoare la un semn convențional sau la redactarea unor documente sub formă de text.

Abrevierile (siglele) care completează semnul convențional se înscriu cu culoarea acestuia, fără însă a reprezenta punctul care marchează sfârșitul prescurtării.

Abrevierile sunt aceleași atât pentru singular și plural, cât și pentru cuvintele cu aceeași rădăcină, cu condiția ca sensul acestora să fie clar.

Exemplu:

Batalion, batalioane: B.

Denumirile date grupărilor de forțe constituite temporar și cele onorifice ale unităților nu se abreviază.

Exemple:

Gruparea tactică "FĂGĂRAȘ": G.Ta. "FĂGĂRAȘ".

Brigada 4 Motorizată "MIHAI VITEAZUL": Bg. 10 Mc."MIHAI VITEAZUL".

Pentru a indica mai multe unități ale unui eșalon, acestea se redau sub formă de fracție, înscriind la numărător denumirea acestora, iar la numitor – denumirea eșalonului din care fac parte.

Example:

Batalioanele 2 și 3 infanterie din Brigada 4 infanterie: B.2,3 I.Bg. 4 L; Indicarea numărului de unități de aceeași valoare se redă prin cifre.

Exemplu:

Două batalioane din Brigada 5 infanterie moto: 2B./Bg.5 I.Mo.

În situația în care se indică valoarea aproximativă a unor forțe, se scrie abrevierea "Apx."

Ziua, luna, ora și minutul se redau grupat, prin câte două cifre, înscriindu-se, pentru numerele până la 10, cifra 0 în față fiecărui număr. Anul se reprezintă printr-o grupă de 4 cifre.

Grupele de cifre se separă astfel:

- prin punct, între cele care reprezintă ziua și luna, precum și între cele care reprezintă ora și minutul;
- printr-un spațiu de mărimea unui caracter, între grupurile de cifre care reprezintă data (ziua și luna) și timpul (ora și minutul), precum și între acestea și cele care reprezintă anul.

Example:

8 martie, ora 10 și 30 de minute: 08.03 10.30

15 mai 2000. ora 14 și 15 minute: 15.05 2000 14.15.

Pentru a indica o noapte, se înscriu numerele ambelor zile între care este cuprinsă aceasta, despărțite printr-o linie oblică.

Example:

Noaptea spre 6 august: 05/06.08.

În cazul reprezentărilor grafice, când se completează câmpul W al unui semn convențional, se elimină punctele și spațiile dinte numerele care indică ziua, luna, ora, minutul.

Example:

8 martie, ora 10 și 30 de minute: 08031030/

În unele situații, când acțiunile se petrec în aceeași lună, aceasta nu se mai redă.

Example:

Aliniament antitanc care urmează să fie ocupat în ziua de 15 a lunii curente, la ora 04.30:

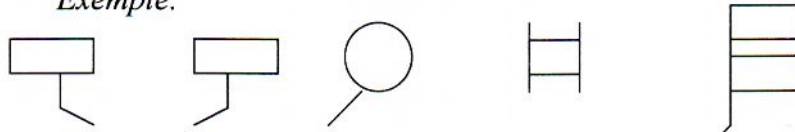
7. Particularități de reprezentare

a) Pentru semnele convenționale care nu se reprezintă la scara hărții, dispunerea (amplasarea) exactă este dată de mijlocul laturii inferioare sau a părții inferioare a acestora.

Dacă situația nu permite să se redea semnul convențional în locul exact, acesta se redă în alt loc și se trasează o linie dreaptă sau frântă (curbă) până la locul real de dispunere.

Exemple:

b) Elementele componente ale unei unități (grupări) se pot reprezenta în interiorul unei casețe, în acoladă sau în axa de acțiune.

A N E X E

• Drapelul AN

Drapelul Armatei Naționale a Republicii Moldova reprezintă o pânză dreptunghiulară (2:3) albastră, cu o cruce plină galbenă încărcată cu o altă cruce plină mai îngustă, roșie.

Pe aversul Drapelului în centrul crucii roșii este amplasată Emblema Armatei Naționale a Republicii Moldova.

Reversul Drapelului are aceeași compoziție cu aversul, iar în locul Emblemei Armatei Naționale într-o cunună similară cununii acesteia este înscrisă cu litere de aur deviza: „**Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!**”

Drapelul Armatei Naționale a Republicii Moldova este însemnul vexiologic militar unic.

Pânza drapelului are aceeași cromatică cu Drapelul de Stat al Republicii Moldova, ceea ce confirmă încă o dată faptul că armata este a statului. Dar, în același timp, Drapelul Armatei Naționale repetă cromatică tricolorului național, ceea ce semnifică faptul că armata este și a poporului.

Divizarea drapelului amintește de vechile drapele militare moldovenești. Totodată, prin crucea roșie centrală, se face aluzie la crucea Sfântului Gheorghe – Purtătorul de biruință – sfânt militar și protector al armatelor Moldovei medievale.

Semnificația Emblemei Armatei Naționale este cunoscută. Deviza „**Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!**” reprezintă crezul militarilor moldoveni.

Drapelul Armatei Naționale a Republicii Moldova în ansamblul său este simbolul gloriei militare, al tradiției și continuității, fidelității și onoarei, bărbăției și credinței ostașilor și ofițerilor moldoveni față de Patrie.

Stema AN

În câmp roșu o acvilă de aur, cruciată de argint, ținând în gheara dreaptă o spadă, iar în cea stângă un buzdugan, ambele de asemenea de argint, și purtând pe piept un scut tăiat, roșu și albastru, încărcat cu un cap de bour de aur cu o stea cu opt raze între coarne și însoțit jos în dextera de o rasă heraldică, iar jos în senestra de o semilună conturată, toate de asemenea de aur.

Emblema AN

Emblema Armatei Naționale a Republicii Moldova este însemnul heraldic militar unic al Armatei Naționale a țării. Elementele ei sunt inspirate din Stema de Stat a Republicii Moldova și din tradiția națională.

Elementul principal al emblemei este **acvila crucială**. Acvila a fost una din principalele embleme adoptate de strămoșii noștri romani pentru a fi purtat de stindardele din capul legiunilor. Culoarea ei de aur, aceeași ca și în antichitate, apropie și mai mult tradiția antică cu sensul ei militar din zilele noastre. Acvila poartă în cioc o cruce, care prin acest element al spiritualității poporului nostru s-a individualizat pe parcursul secolelor de acvila altor popoare ce au moștenit acest simbol roman.

Acvila poartă în gheara dreaptă o **spadă**. Spada este arma nobilă care simbolizează, în primul rând, starea militară, exprimând vitejia – virtutea sa principală – și puterea – funcția sa cu dublă semnificație. Puterea spadei poate fi distrugătoare în raport cu răul, nedreptatea, agresiunea, dar și constructivă, atunci când se află în paza păcii, dreptății și onoarei.

Buzduganul din gheara stângă a acvilei – altă armă militară, folosită în lupta corp la corp – și-a adăugat cu timpul la înțelesul său militar încă unul – al demnității și puterii suverane. Buzduganul, spada și coroana erau cele trei atribute heraldice ale Domnitorului Țării Moldovei, care întruchipau puterea lui suverană supremă militară și laică în stat.

Scutul de pe pieptul acvilei repetă prin forma, compoziția și smalturnile sale scutul principal din Stema de Stat a Republicii Moldova, având aceeași semnificație și constituie, un fir clar de legătură între stat și unul din cele mai importante instrumente ale lui – armata.

Cununa peste care broșează acvila cruciată are de asemenea origini antice, găsindu-și rădăcinile în cununile militare romane.

Ramura de laur vine din coroana triumfală (corona triumphalis), coroană purtată pe cap de generalii distinși cu triumfuri în cadrul acestor ceremonii. Astfel, laurul era și a rămas simbolul gloriei nemuritoare cucerite cu arma și mintea.

Ramura de stejar vine din coroana civică, coroană care se acorda drept recompensă luptătorului care salva un cetățean în timpul unei bătălii. Pentru a o obține nu era destul să salvezi un legionar aflat în pericol, ci și să ucizi agresorul, păstrând, totodată, terenul pe care avea loc acțiunea. Simbolismul stejarului constă în faptul că el întruchipă forța, atât morală, cât și fizică, puterea, soliditatea, rezistența, longevitatea, înălțimea, din nou atât în sens spiritual, cât și material. Simbolistica romană s-a suprapus peste simbolistica dacică autohtonă și cea celtică atestă aici în ce privește rolul mitic al stejarului. Codrul, în care stejarul este arborul dominant și cel ce simbolizează noțiunea însăși, din cele mai vechi timpuri a fost un adăpost armat în vremuri restrînte, cetate naturală împotriva cotropitorilor. Astfel, stejarul își accentuează semnificația de simbol al rezistenței militare. Aici nu trebuie să uităm că Moldova dintre Prut și Nistru a fost cândva zonă de codru.

Funda tricoloră ce unește cele două ramuri este drapelul nostru național și individualizează pe plan etnic semnificația laurului și stejarului cunoscută și la alte popoare.

Uniforma militară

D E C R E T

privind aprobarea Descrierii obiectelor de uniformă militară și a însemnelor distinctive ale militarilor Forțelor Armate ale Republicii Moldova și a Regulilor de purtare a uniformei militare pentru militarii Forțelor Armate ale Republicii Moldova

În temeiul art. 21 din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, Președintele Republicii Moldova decretează:

Art.1. Se aprobă uniforma militară și însemnele distinctive ale militarilor Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

Art.2. Se aprobă Regulile de purtare a uniformei militare de către militarii Forțelor Armate ale Republicii Moldova.

Art.3. Guvernul va stabili, în termen de trei luni, normele de echipament pentru fiecare departament militar.

Art.4. Trecerea la noua uniformă militară se va efectua după epuizarea stocurilor de uniforme militare confecționate anterior.

Art.5. Se abrogă Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 280-II din 23 august 1997 cu privire la aprobarea uniformei militare și a însemnelor distinctive ale militarilor Armatei Naționale.

**PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
VLADIMIR VORONIN**

Chisinau, 4 martie 2005
Nr. 2254-III.

Bibliografie:

1. Constituția Republicii Moldova.
2. Doctrina Militară a Republicii Moldova.
3. Legea Republicii Moldova cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei.
4. Tactica generală.
5. www.army.md.

Pentru generali

Pentru ofițeri, plutonieri, sergenți, soldați și cursanți

Pentru cadre militare femei

Pentru militari din Compania Gărzii de Onoare

Embleme și alte atribute

Grade militare

Grade militare

Ecusoane

Ecusoanele conform anilor de studii ai cursanților

Ecusoanele unităților militare

Decorații

10 ani de la crearea
Armatei Naționale

Pentru merite deosebite în
serviciul militar

În slujba Patriei, gradul I

În slujba Patriei, gradul II

În slujba Patriei, gradul III

Pentru serviciu impecabil în Armata Națională

Pentru serviciu impecabil în Armata Națională

Pentru serviciu impecabil în Armata Națională

Pentru consolidarea
frăției de arme

Veteran al
Armatei Naționale

La ținuta de
paradă

Corasnt — caporal

La ținuta de
serviciu și de
campanie

Corasnt

Ecusoanele conform anilor de studii ai cursanților instituțiilor militare de învățământ

Anul I

Anul II

Anul III

Ecusoanele unităților militare

Ministerul Apărării

Compania Gărzii de Onoare

Batalionul Geniu Independent

Batalionul Destinație Specială Independent

Brigada I Infanterie Motorizată

Brigada II Infanterie Motorizată

Brigada III Infanterie Motorizată

Regimentul de Transmisiuni Independent

Brigada Antiaeriană

Colegiul Militar

Pentru celelalte instituții și unități militare

Brigada de Artilerie

Brigada de Aviație

Embleme și alte atribute

Cocardă și broderie pe chipiul de paradă și de serviciu al generalilor

Cozoroc la chipiu pentru generali

Broderie pe gulerul vestonului
pentru generali

Broderie pe manșetele vestonului
de paradă

Cozoroc la chipiu pentru ofițeri, subofițeri

Cozoroc la chipiu pentru ofițeri, subofițeri

Cozoroc la chipiu pentru alții

Cocarda pe coifură pentru militari care își satisfac serviciu prin contract

Cocarda pe coifură pentru militari care își satisfac serviciu în termen

Petițe la veston (cu excepția generalilor)

Embleme pentru militari conform genurilor de arme

Agrafă pentru cravată

Trupele motorizate

Artilerie

Aviație

Embleme pe beretă

Pentru toți militarii (cu excepția celor din Batalionul cu Destinație Specială)

Pentru militarii din Batalionul cu Destinație Specială